

Ὅπως ἡ ἱστορία τῆς Σωτάννης ἐχρησίμευσεν ὡς θέμα ποιημάτων, δραμάτων καὶ πεζογραφημάτων εἰς τὴν νεοελληνικὴν καὶ τὴν ξένην φιλολογοίαν, εὖτις καὶ ἡ τοῦ Ἰωσήφ ἔδωκε τὴν ὑπόθεσιν καὶ διὰ δράματα καὶ διὰ πεζογραφήματα. Ὑπάρχει ἀφήγησις τῆς ἱστορίας εἰς τὸ πεζὸν καὶ εἰς τὴν λαϊκὴν γλῶσσαν κατὰ χειρόγραφον τοῦ 17ου αἰῶνος. Ἡ ἰταλικὴ δραματογραφία περιλαμβάνει δύο *rappresentazione* (15ος καὶ 16ος αἰῶν) καὶ δύο δράματα τοῦ Hort. Scamacca (1639 καὶ 1644), ἓνα ἰντερμέτζο εἰς τὸ μελόδραμα *Angelico* τοῦ Φραγκ. Πόνα (1650), ἡ δὲ γαλλικὴ ἓνα μυστήριον καὶ μίαν *moralité* τοῦ 16ου αἰῶνος μὲ στίχους ὑπὲρ τὰς 44 χιλ. Κατὰ δὲ τοὺς τελευταίους χρόνους ἐγράφη καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν δράμα τετράπρακτον μὲ τὸν τίτλον «Ἡ πώλησις τοῦ Ἰωσήφ» ὑπὸ τινος νεαροῦ Κρητὸς μαθητοῦ εἰσέτι¹. Πάντα ταῦτα μαρτυροῦν, ὅτι ἡ περὶ τοῦ Ἰωσήφ ἱστορία ἦτο θέμα προσφιλὲς εἰς τὴν παλαιότεραν λογοτεχνίαν.

Ἐκ τῶν μᾶλλον διαδεδομένων μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καθ' ὅλην τὴν μεταβυζαντινὴν περίοδον βιβλίων, ἐκ τῶν προσφιλεστέρων ἀναγνωσμάτων του ἦτο τὸ φέρον τίτλον «Γέννησις, κατωρθώματα καὶ θάνατος Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος διὰ στίχου». Ἡ ἔμμετρος αὕτη ἀφήγησις τοῦ βίου τοῦ Μακεδόνος κοσμοκράτορος εἶναι ἐπιτυχῆς διασκευὴ τοῦ παλαιότερου ποιήματος «Ρημάδα»²

1.—Ἡ πώλησις τοῦ Ἰωσήφ. Δράμα εἰς πράξεις 4 ὑπὸ Ἀνδρ. Κουγιαντάκου. Ἐν Πάτραις 1888.—Ὁ νεαρὸς αὐτὸς δραματικὸς συγγραφεὺς γενόμενος δημοδιδάσκαλος ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ 1896 κατόπιν ἀνατροπῆς ἀμείνης, τῆς ὁποίας ἐπέβαινε.

2.—Ρημάδα κατὰ τὴν γενικωτέραν παραδοχὴν τῆς σημασίας τῆς λέξεως ὠνομάζετο παλαιότερον πᾶσα ἔμμετρος καὶ μὲ ὁμοιοκαταληξίαν ἀφήγησις. Περὶ τῆς τοιαύτης ὁμοῦ σημασίας τῆς λέξεως καὶ τῆς παραγωγῆς της ὑπάρχουν πολλὰ ἀμφισβητήσεις. Χάριν περιεργείας παραθέτω τὴν ἐρμηνείαν τῆς λέξεως, τὴν ὁποίαν ἔκχευεν ὁ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος ἀκμᾶσζ Ἑλληὴν λόγιος Ἀναστάσιος Μιχαήλ ὁ Μακεδὼν (ἐκ Ναουσῆς) «Ρῆμα ἐστὶν ἐν χρήσει κοινῇ παρ' ἡμῖν ρηματίζω, κατὰ τινὰς δὲ καὶ ρημαρίζω προφέρεται, ὅπερ σημαίνει τὸ πεζορρυθμῶ, τουτέστιν ἀπλῆ ἀκομφεῦτω καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐμφύτῳ χρῶμαι ποιητικῇ ἀπὸ οὖν τοῦ μέσου τοῦτου τοῦ ρήματος παρακαίμενου ἐρρηματίδω, παράγεται ὄνομα ρημάδα ὅπερ ἀναλόγως οὐδαμῶν ἔντεχον, αὐτὴν δὲ πάλιν τὴν ἐμφυτον σημαίνει ποιητικὴν». Εἰς Joh. Mich. Langii, D. Philologiae Barbaro-Graecae Pars Altera. Altdorfi MDCCVII p. 32.

